

LIETUVIŲ KALBOS UGDYMO PROGRAMA JAV SAVAITGALINĖMS LITUANISTINĖMS MOKYKLOMS

JAV LB Švietimo tarybos neformaliojo lituanistinio švietimo lietuvių kalbos ugdymo programa 5-6 klasėms ir parengta įgyvendinant programą “Dėl Globalios Lietuvos” kuri skirta skatinti ir remti formaliojo ir neformaliojo ugdymo įstaigų užsienyje lituanistinio švietimo veiklą“, vadovaujantis Lėšų skyrimo užsienio lietuvių neformaliajam lituanistiniam švietimui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. V-21

Priemonė yra finansuojama Lietuvos Švietimo ir Mokslo ministerijos Užsienio lietuvių skyriaus.

II dalis (5–6 klasėms)

2016-01-18

Žodis mokytojui

Mielas mokytojau,

prieš Jūsų akis – antroji pernai pradėtos LIETUVIŲ KALBOS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ŠEŠTADIENINĖMS JAV MOKYKLOMS dalis. 2014 m. pasirodė turinio aprašas 1, 2, 3 ir 4 klasėms, 2015 m. – 5 ir 6 klasėms. Labai svarbu, kad pradėdami dirbti ir planuoti savo metų darbą pagal šią programą, susipažintumėte su kai kuriais teoriniais dalykais, aprašytais žemiau. Tikimės, kad Programa padės Jums planuoti savo pamokas, efektyviau perteikti žinias ir išlaikyti nuoseklumą. Linkime Jums sėkmės darbe!

*Nuoširdžiai –
programos sudarytojos
Rita Mikelionytė ir Gaila Narkevičienė*

BENDROSIOS NUOSTATOS // PASTABOS

1. Turinio aprašas

Ši programa ir turinio aprašas remiasi Bendrosiomis ugdymo programomis, skirtomis lietuvių kalbos kaip valstybinės kalbos mokymui (žr.: http://portalas.emokykla.lt/bup/Puslapiai/pradinis_ugdymas_lietuviu_valstybine_kalba_bendros_nuostatos.aspx; žiūrėta 2015 m. spalio 18 d.). Mokymo turinys taip pat remiasi rekomendacijomis, aprašytais knygoje „Išlyginamųjų klasių ir išlyginamųjų mobiliųjų grupių lietuvių kalbos mokytojams“ (Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras, 2006). Kol kas nėra vaikų kalbos mokėjimo lygių aprašų.

Programos turinio aprašas orientuoja į **komunikavimo gebėjimų ugdymą** bei jiems formuoti reikalingas lietuvių kalbos ir sociokultūrinės žinias.

Programos turinio aprašą sudaro:

- **gebėjimai** (klausymo, kalbėjimo, skaitymo, rašymo) – **ką turi išmokti gebėti daryti mokinys su mokytojo pagalba mokydamasis konkretaus kalbos turinio.** Mokytojui pateikti gebėjimai turėtų padėti suformuoti pamokų tikslus bei uždavinius.

Dauguma gebėjimų yra ugdomi ne vienoje pamokoje ar temoje, o keliose temose ar net per visus mokslo metus;

- **rekomenduojamas kalbinis turinys** – tai yra konkretus kalbos priemonių sąrašas, kurį sudaro: žodynas (pagrindiniai temų žodžiai), posakiai (pagrindiniai temos posakiai, reikalingi dialogui), gramatinis turinys (gramatika ir žinios apie kalbą, reikalingos atskleisti plėtojama temą). Svarbu suprasti, kad žodyno ir posakių sąrašus laikome atspirties tašku, juos galime trumpinti arba plėsti pagal poreikį. Gramatinis turinys nėra laikomas svarbiausiu programos elementu, svarbiausia, kad mokinys išmoktų ne formų pavadinimus, o praktinę vartoseną. Nereikėtų mokytis morfologijos (žodžių formų kaitos teorijos ir paradigmu), nors jos gali būti naudojamos kaip informacijos šaltinis, duomenynas;
- **sociokultūrinės žinios** pateikiamos tik patarimų forma; jų įvairovę šiuo metu labai sunku apibrėžti.

Ši programa **neturėtų būti laikoma mokomąja medžiaga, o tik mokymo turiniu**, kuriuo remiantis būtų mokoma(si) lituanistinių mokyklų klasėse. Visi turinio elementai gali būti papildyti arba sutrumpinti, atsižvelgiant į konkrečių mokinių ar mokinių grupių poreikius bei kalbos mokėjimo lygius. Tikimės, kad programa padės mokytojams planuoti mokymo(si) turinį nuosekliau ir efektyviau.

2. Struktūra

Pirmoje Programos (1–4 kl.) dalyje lietuvių kalbos ugdymo turinys teikiamas koncentrais: 1–2, 3–4 klasės. 5–6 klasių turinys remiasi anksčiau pateiktu turiniu bei naujai papildyta medžiaga. Patartina, kad 5–6 kl. mokytojai susipažintų su ankstenių klasių turiniu, ko buvo mokyta 1, 2, 3, 4 klasėse ar pirmais mokymo metais, kad tikslingiau organizuotų savo mokymo turinį.

Kaip ir pirmoje dalyje, kiekvienos klasės (ar metų) turinį sudaro 12 temų. Turint omeny, kad JAV lituanistinės mokyklos dirba nevienodą savaitgalių skaičių, siūloma kiekvienai temai skirti 1–3 pamokas. Pritrūkus laiko, siūloma mokytis svarbiausių turinio elementų (tai turėtų pasirinkti mokytojas, atsižvelgdamas į konkrečius mokinių ar klasės poreikius).

3. Kitos pastabos

Veiksmažodžių pateikimas: pateikiamos trys pagrindinės veiksmažodžių formos (pvz.: *eiti*

(*eina, ėjo*); vardažodžių pateikimas: jei vardažodis turi giminines formas, pateikiami galimi galūnių variantai (pav. *mokytojas/-a, gražus/-i, pirmas/-a*). Negimininės būdvardžių formos nepateikiamos

Temos ir potemės 5–6 pagrindinio ugdymo klasėse

TEMA	5 KLASĖ	6 KLASĖ
1. ASMENS TAPATYBĖ	<i>Smagu susipažinti su naujais draugais</i>	<i>Čia yra mano draugas</i>
2. SANTYKIAI SU ŽMONĖMIS	<i>Aš ir mano draugai</i>	<i>Kviečiame į svečius</i>
3. GYVENAMOJI APLINKA	<i>Koks yra tavo kambarys?</i>	<i>Mūsų namai ir mano senelių (draugų, giminaičių) namai</i>
4. MOKYKLA, KLASĖ, MOKYMAS(IS)	<i>Mano mokykla – ar yra naujokų?</i>	<i>Mano diena</i>
5. KASDIENIS GYVENIMAS	<i>Mano metai</i>	<i>Kiek valandų? Kokia savaitės diena?</i>
6. MAITINIMASIS	<i>Pietauju namuose arba restorane</i>	<i>Mėgstami receptai</i>
7. SVEIKATA IR HIGIENA	<i>Sportuoti sveika</i>	<i>Lankausi pas gydytoją</i>
8. LAISVALAIKIS	<i>Mano laisvalaikis ir pomėgiai</i>	<i>Domiuosi kitų veikla ir pomėgiais</i>
9. PASLAUGOS IR PREKYBA	<i>Lankausi įvairiose viešosiose įstaigose</i>	<i>Rūpinuosi savo daiktais</i>
10. KELIAS, KELIONĖS	<i>Mano mėgstamos transporto priemonės ir kelionė jomis</i>	<i>Ekskursija į žymių vietą</i>
11. GAMTA	<i>Mano augintinis</i>	<i>Gamta ir oras kiekvienu metų laiku</i>
12. ŠVENTĖS	<i>Ruošiamės šventėms</i>	<i>Švenčių papročiai, apeigos, burtai</i>

Temos ir potemės 5-6 pagrindinio ugdymo klasėse: gramatika

TEMA	5 KLASĖ	6 KLASĖ
1. ASMENS TAPATYBĖ	<p><i>Smagu susipažinti su naujais draugais</i></p> <p><i>Daiktavardžių skaičiai ir giminės (draugas → draugė, draugas → draugai, draugė → draugės); daiktavardžių vardininkas ir šauksmininkas (Jonas → Jonai!, Eglė → Egle!); veiksmazodžių esamasis laikas ir jo galūnių rašyba; „tai“ vartojimas – anglų kalbos „it“ nebuvimas lietuvių kalboje, atitikmenys.</i></p>	<p><i>Čia yra mano draugas</i></p> <p><i>Supažindinimas su daiktavardžių linksniavimu (lentelė su klausimais, galūnėmis, pavyzdžiais); daiktavardžių vardininkas; veiksmazodžių esamasis laikas (vienaskaitos ir daugiskaitos paradigma).</i></p>
2. SANTYKIAI SU ŽMONĖMIS	<p><i>Aš ir mano draugai</i></p> <p><i>Pagrindinės veiksmazodžių formos (eiti, eina, ėjo); veiksmazodžių esamasis laikas (tęsinys); būdvardžių vardininkas (derinimas su daiktavardžiais, pvz.: gera draugė, geras draugas).</i></p>	<p><i>Kviečiame į svečius</i></p> <p><i>Daiktavardžių galininkas laikui reikšti (pirmą valandą, pirmadienį); daiktavardžių galininkas su prielinksniais į, pas (į svečius, pas draugą); sudurtiniai žodžiai (trumpai pristatyti sudurtinius žodžius, pateikti dažnai vartojamų sudurtinių žodžių, pvz.: dienų, mėnesių pavadinimai); kiekiniai ir kelintiniai skaitvardžiai (vienas → pirmas); veiksmazodžių liepiamoji nuosaka.</i></p>
3. GYVENAMOJI APLINKA	<p><i>Koks yra tavo kambarys?</i></p> <p><i>Daiktavardžių vietininkas vietai reikšti (kambaryje, name); būdvardžių aukštesnysis laipsnis (gražus → gražesnis, aukštas → aukštesnis); veiksmazodžių esamasis laikas (tęsinys).</i></p>	<p><i>Mūsų namai ir mano senelių (draugų, giminaičių) namai</i></p> <p><i>Daiktavardžių galininkas objektui reikšti (rinkti obuolius, kasti sniegą); daiktavardžių vietininkas vietai reikšti (name, sode); veiksmazodžio esamasis laikas (vienaskaitos ir daugiskaitos paradigma) (tęsinys).</i></p>
4. MOKYKLA, KLASĖ,	<p><i>Mano mokykla – ar yra naujokų?</i></p>	<p><i>Mano diena</i></p>

MOKYMAS(IS)	<p><i>Daiktavardžių kilmininkas nebuvimui reikšti (Rūtos nėra klasėje);</i> <i>daiktavardžių vietininkas vietai reikšti (tęsinys);</i> <i>priešingos reikšmės veiksmažodžių bei būdvardžių sudarymas (žinau → nežinau, didelis → nedidelis);</i> <i>antonimai (mažas / didelis; šviesus / tamsus).</i></p>	<p><i>Priešdėliai „prie“, „ant“, „be“, „pusė“, „po“ su daiktavardžių kilmininku (prie durų, ant stalo, be penkių, pusė valandos, po pamokų);</i> <i>kelintiniai ir kiekiniai skaitvardžiai (tęsinys).</i></p>
5. KASDIENIS GYVENIMAS	<p><i>Mano metai</i></p> <p><i>Daiktavardžių galininkas laikui reikšti (diena, vasarą);</i> <i>veiksmažodžiai su priešdėliais „at“, „nu“, „ap“, „pa“, „į“, koreliacija su prielinksniais „į“, „pas“;</i> <i>veiksmažodžių būtasis kartinins laikas.</i></p>	<p><i>Kiek valandų? Kokia savaitės diena?</i></p> <p><i>Daiktavardžių galininkas laikui reikšti (tęsinys);</i> <i>daiktavardžių kilmininkas laikui reikšti su prielinksniu po (po valandos, po savaitės);</i> <i>daiktavardžių vietininkas vietai reikšti (tęsinys);</i> <i>veiksmažodžių būsimasis laikas (vienaskaitos ir daugiskaitos paradigma).</i></p>
6. MAITINIMASIS	<p><i>Pietauju namuose arba restorane</i></p> <p><i>Daiktavardžių galininkas objektui reikšti (valgau sumuštinį);</i> <i>daiktavardžių kilmininkas neigiamam objektui reikšti (nevalgau mėsos);</i> <i>daiktavardžių įnagininkas įrankiui reikšti (valgau šakute);</i> <i>veiksmažodžių būtasis kartinins laikas (tęsinys).</i></p>	<p><i>Mėgstami receptai</i></p> <p><i>Daiktavardžių galininkas objektui reikšti (mėgstu daržoves, valgau sriubą);</i> <i>daiktavardžių kilmininkas tiesioginiam objektui (noriu torto, reikia obuolių);</i> <i>daiktavardžių kilmininkas neigiamam objektui reikšti (nemėgstu pieno, nenoriu duonos);</i> <i>daiktavardžių įnagininkas įrankiui reikšti (valgau (su) šakute, maišau (su) šaukštu);</i> <i>veiksmažodžių būsimasis laikas (vienaskaitos ir daugiskaitos paradigma) (tęsinys);</i> <i>veiksmažodžių liepiamoji nuosaka nuosaka (tęsinys);</i> <i>būdvardžių laipsniavimas (skanus → skanesnis → skaniausias).</i></p>
7. SVEIKATA IR HIGIENA	<p><i>Sportuoti sveika</i></p>	<p><i>Lankausi pas gydytoją</i></p>

	<p><i>Daiktavardžių naudininkas netiesioginiam subjektui reikšti (Jonui patinka; broliui reikia);</i> <i>daiktavardžių galininkas objektui reikšti;</i> <i>daiktavardžių kilmininkas neigiamam objektui reikšti (tęsinys);</i> <i>veiksmazodžių liepiamoji nuosaka.</i></p>	<p><i>Daiktavardžių galininkas objektui reikšti (tęsinys);</i> <i>veiksmazodžių liepiamoji nuosaka (tęsinys);</i> <i>veiksmazodžių būstasis kartinis laikas (vienaskaitos ir daugiskaitos paradigma).</i></p>
8. LAISVALAIKIS	<p><i>Mano laisvalaikis ir pomėgiai</i></p> <p><i>Daiktavardžių naudininkas netiesioginiam subjektui reikšti (tęsinys);</i> <i>daiktavardžių įnagininkas priemonei reikšti (važiuoju dviračiu, autobusu);</i> <i>būdvardžių aukštesnys laipsnis (tęsinys).</i></p>	<p><i>Domiuosi kitų veikla ir pomėgiais</i></p> <p><i>Daiktavardžių naudininkas netiesioginiam subjektui reikšti (Tomui patinka; broliui nepatinka);</i> <i>daiktavardžių naudininkas įrankiui reikšti (skambinti pianinu, piešti pieštuku);</i> <i>būdvardžių laipsniavimas (tęsinys).</i></p>
9. PASLAUGOS IR PREKYBA	<p><i>Lankausi įvairiose viešosiose įstaigose</i></p> <p><i>Daiktavardžių naudininkas netiesioginiam subjektui reikšti (tęsinys);</i> <i>daiktavardžių kilmininkas objektui reikšti (reikia duonos, noriu knygos);</i> <i>veiksmazodžių liepiamoji nuosaka (tęsinys);</i> <i>veiksmazodžių būsimasis laikas.</i></p>	<p><i>Rūpinuosi savo daiktais</i></p> <p><i>Daiktavardžių galininkas objektui reikšti (tęsinys);</i> <i>veiksmazodžių būstasis kartinis laikas (tęsinys);</i> <i>tariamoji nuosaka (tik supažindinti).</i></p>
10. KELIAS, KELIONĖS	<p><i>Mano mėgstamos transporto priemonės ir kelionė jomis</i></p> <p><i>Daiktavardžių įnagininkas priemonei reikšti (tęsinys);</i> <i>daiktavardžių kimininkas pavadinimuose (Pinigų muziejus, Vilniaus gatvė, katedros aikštė);</i> <i>veiksmazodžių liepiamoji nuosaka (tęsinys);</i> <i>veiksmazodžių būsimasis laikas (tęsinys).</i></p>	<p><i>Ekskursija į žymių vietą</i></p> <p><i>Daiktavardžių vietininkas vietai reikšti (tęsinys);</i> <i>daiktavardžių galininkas objektui reikšti (tęsinys);</i> <i>daiktavardžių kimininkas pavadinimuose (Puntuko akmuo, Vilniaus gatvė, Baltijos jūra);</i> <i>prielinksninės konstrukcijos su galininku, kilmininku (į muziejų, į parką, per gatvę; prie muziejaus, už parko);</i> <i>veiksmazodžių būstasis kartinis laikas (tęsinys).</i></p>

<p>11. GAMTA</p>	<p><i>Mano augintinis</i></p> <p><i>Būdvardžių vartojimas su daiktavardžiais; daiktavardžių linksniavimas (pakartojimas ir įtvirtinimas); veiksmažodžių esamasis laikas (pakartojimas ir įtvirtinimas); veiksmažodžių būtasis kartinis laikas (pakartojimas ir įtvirtinimas).</i></p>	<p><i>Gamta ir oras kiekvienu metų laiku</i></p> <p><i>Veiksmažodžių būtasis dažninis lakas (tik supažindinti, nereikia mokyti visos paradigmos); veiksmažodžių laikai (pakartojimas ir įtvirtinimas); daiktavardžių linksniavimas (pakartojimas ir įtvirtinimas).</i></p>
<p>12. ŠVENTĖS</p>	<p><i>Ruošiamės šventėms</i></p>	<p><i>Švenčių papročiai, apeigos, burtai</i></p>

5-6 KLASĖ

Temos ir turinys

1 TEMA

5 klasė ŠMAGU SUSIPAŽINTI SU NAUJAIS DRAUGAIS

6 klasė ČIA YRA MANO DRAUGAS!

Gebėjimai – ko reikėtų mokytis

1. kalbėjimas / klausymas:

5 klasė

gebėti supažindinti, pristatyti kitą;

gebėti išreikšti džiaugsmą;

gebėti mandagiai, formaliai kreiptis į kitus asmenis, pažįstamus, nepažįstamus;

mokėti mandagiai pasiteirauti ir atsakyti.

6 klasė

gebėti supažindinti, pristatyti kitą;

gebėti išreikšti susidomėjimą kitu žmogumi;

gebėti paklausti reikiamos informacijos apie žmogų ir į tokius klausimus atsakyti;

gebėti apibūdinti žmogų (gyvenamoji vieta, amžius, lytis, fizinės ir charakterio savybės), suprasti šią informaciją.

2. skaitymas:

5 klasė

gebėti skaityti šios temos žodžius ir posakius;

gebėti skaityti ir suprasti dialogus;

gebėti suprasti klausimus ir į juos atsakyti;

gebėti sieti klausomą ir skaitomą tekstą;

gebėti sieti skaitomą tekstą ir vaizdinę informaciją.

6 klasė

gebėti skaityti ir suprasti šios temos žodžius ir posakius, tekstus su šios temos žodžiais;

gebėti identifikuoti naujus arba nežinomus žodžius skaitomame tekste;

gebėti papasakoti trumpą perskaitytą tekstą;

gebėti skaityti ir intonuoti vientisinius sakinius.

3. rašymas:

5 klasė

gebėti taisyklingai rašyti šios temos žodžius ir sakinius;

gebėti iš klausos atskirti panašios rašybos žodžius;

gebėti iš klausos skirti dvibalsių rašybą, ilgąsias trumpąsias balse;

gebėti užpildyti trumpą anketą apie save.

6 klasė

gebėti iš klausos rašyti šios temos žodžius ir sakinius;

gebėti rašyti vardus ir pavardes, šalių pavadinimus didžiąja raide;

gebėti raštu apibūdinti save ir kitą asmenį;

gebėti parašyti laišką draugui.

Sociokultūrinės žinios:

5 klasė

Lietuviškos pavardės, kuo jos skiriasi nuo amerikietiškos.

6 klasė

Kitų šalių pavadinimai, kaip jų tarimas skiriasi lietuvių ir anglų kalboje, kuo panašus.

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokytis

- **žodynas:**

5 klasė

ponas, ponias, panelė, vyras, moteris, vaikas, mergina, tautybė, tauta, tautybių pavadinimai (pasirinktinai); susipažinti (susipažįsta, susipažino), džiaugtis (džiaugiasi, džiaugėsi); pažįstamas/-a; klasės draugas/-ė; asmenų pavadinimų (pasirinktinai).

6 klasė

prašau, prašom, susipažinti (susipažįsta, susipažino); profesijų pavadinimų (kartojimas); fizinių ir charakterio savybių kartojimas / išplėtimas; tamsiaplaukis/-ė, šviesiaplaukis/-ė, aukštaūgis/-ė, mėlynakis/-ė, ilgaplaukis/-ė ir kt.; miestas, kaimas, centras; senamiestis, valstybė, valstija; šalių, žemynų pavadinimai (pasirinktinai).

- **posakiai:**

5 klasė

Koks jūsų (jo, jos) vardas? Kokia jūsų (jo, jos) pavardė? Norėčiau paklausti... Gal galėčiau paklausti? Kaip smagu, kad ...; Džiaugiuosi, kad ...; Sveikas! Sveika! Sveiki! Sudie! Iki pasimatymo! Laimingai! Viso gero! Pone Vytautai! Pone Jonaiti! Ponia Aldona! Ponia Dabrilienė! Panelė!

6 klasė

Kartojimas (Kiek tau metų? Kiek jums metų?) Kiek jai /jam metų? Man ... metai / metų, Jam / jai ... metų. Kur jis / ji gyvena? Kur jūs gyvenate? Kur jie / jos gyvena? Koks jo / jos telefono numeris? Mano telefono numeris ...; Iš kur jis / ji / jie / jos yra? Iš kur jūs esate? Aš esu iš ...; Ar jis / ji / jie / jos kalba lietuviškai (angliškai, ispaniškai ir kt.)? Ar jūs suprantate ...? Taip, aš kalbu lietuviškai (angliškai ir kt.) Ne, aš nesuprantu lietuviškai (angliškai ir kt.); Taip, aš suprantu lietuviškai (angliškai ir kt.); Ne, aš nekalbu lietuviškai (angliškai ir kt.); Prašom pakartoti. Aš nesuprantu, prašau pakartoti. Ar jis yra tamsiaplaukis/-ė (šviesiaplaukis, aukštas, linksmas ir pan.); Ar ji yra ...? Koks jos / jo ūgis? Kokia jo / jos akių spalva? Koks jo / jos būdas?

- **gramatinis turinys:**

5 klasė

Daiktavardžių skaičiai ir giminės (draugas → draugė, draugas → draugai, draugė → draugės); daiktavardžių vardininkas ir šauksmininkas (Jonas → Jonai!, Eglė → Egle!); veiksmažodžių esamasis laikas ir jo galūnių rašyba; „tai“ vartojimas – anglų kalbos „it“ nebuvimas lietuvių kalboje, atitikmenys.

6 klasė

Supažindinimas su daiktavardžių linksniavimu (lentelė su klausimais, galūnėmis, pavyzdžiais); daiktavardžių vardininkas; veiksmažodžių esamasis laikas (vienaskaitos ir daugiskaitos paradigma).

kita:

mokytojo papildytas turinys:

2 TEMA

5 klasė AŠ IR MANO DRAUGAI
6 klasė KVIEČIAME Į SVEČIUS

Gebėjimai – ko reikėtų mokyti

1. kalbėjimas / klausymas:

5 klasė

*gebėti išvardinti savo draugus, papasakoti apie draugus anksčiau išmoktomis frazėmis;
gebėti papasakoti apie savo ir draugų pomėgius;
gebėti pasiūlyti ką nors kartu veikti, daryti;
gebėti sutikti arba atsisakyti ką nors kartu veikti, daryti;
gebėti išreikšti džiaugsmą, liūdesį ar nežinojimą dėl laisvalaikio praleidimo.*

6 klasė

*gebėti išvardinti draugus, šeimos narius ir tolimesnius giminaičius (kartojimas);
gebėti mandagiai pakviesti draugą/-ę ar draugus į svečius;
gebėti pasakyti viešnagės laiką ir vietą;
gebėti mandagiai sutikti arba atsisakyti;
gebėti išreikšti džiaugsmą, kad sutiko, ir apgailėstą, kad nesutiko (negali susitikti ir t. t.);
gebėti išreikšti džiaugsmą, liūdesį ar nežinojimą dėl viešnagės planų.*

2. skaitymas:

5 klasė

*gebėti skaityti šios temos žodžius ir posakius;
gebėti skaityti ir suprasti šios temos dialogus;
gebėti suprasti klausimus ir į juos atsakyti;
gebėti sieti klausimą ir skaitomą tekstą;
gebėti sieti skaitomą tekstą ir vaizdinę informaciją.*

6 klasė

*gebėti skaityti ir suprasti šios temos žodžius ir posakius, tekstus su šios temos žodžiais;
gebėti identifikuoti naujus arba nežinomus žodžius skaitomame tekste;
gebėti papasakoti trumpą perskaitytą tekstą;
gebėti skaityti ir intonuoti vientisinius sakinius.*

3. rašymas:

5 klasė

*gebėti iš klausos rašyti šios temos žodžius ir sakinius;
gebėti iš klausos skirti dvibalsių rašybą, ilgąsias trumpąsias balseis;
gebėti pagal pavyzdį aprašyti draugą;
gebėti parašyti žinutę draugui.*

6 klasė

*gebėti iš klausos rašyti šios temos žodžius ir sakinius;
gebėti pagal pavyzdį raštu nusakyti viešnagės vietą ir laiką;
gebėti pradėti sakinį didžiąja raide, pabaigti tašku, klaustuku;
gebėti parašyti trumpą kvietimą į svečius.*

Sociokultūrinės žinios:

5 klasė

Tradiciniai lietuvių laisvalaikio leidimo būdai

6 klasė

Lietuviška duona.

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokytis

• žodynas:

5 klasė

geriausias draugas/-ė, pats geriausias / pati geriausia; kaimynas/-ė; jaunesnis/-ė, vyresnis/-ė; draugauti (draugauja, draugavo), bendrauti (bendrauja, bendravo), susirašinėti (susirašinėja, susirašinėjo), mokytis (mokosi, mokėsi); anksčiau išmoktų veiksmažodžių kartojimas (susipažinti, žaisti, eiti pasivaikščioti, sportuoti, mokytis, lankyti, plaukti ir kt.); kartu, drauge, dažnai, retai, kartais, visada, niekada.

6 klasė

gimimystės terminų kartojimas (teta, dėdė, močiutė, pusbrolis, pusseserė, prosenelis, prosenelė, dvynys, dvyniai), giminė, giminės, giminaitis/-ė; pakviesti (pakviečia, pakvietė), aplankyti (aplanko, aplankė), nuvažiuoti (nuvažiuoja, nuvažiavo), sutikti (sutinka, sutiko), atsisakyti (atsisako, atsisakė), ateiti (ateina, atėjo); svečias, viešnia, kvietimas, puiku, nuostabu, gaila; ryt, poryt; savaitės dienų pavadinimai (kartojimas); kelintiniai skaitvardžiai (pirmas, antras ir kt.); valanda, minutė, sekundė.

• posakiai:

5 klasė

Prašom susipažinti, čia yra ... (mano draugas/-ė, naujas draugas, geriausias draugas, klasės draugas ir kt.). Ar čia tavo draugas/-ė (draugai, draugės ir t. t.)? Labai malonu susipažint!, Kur gyvena tavo draugas/-ė? Iš kur yra tavo draugas/-ė? Ar jis yra lietuvis? Ar ji yra lietuvė? Ar jūs kartu mokotės? Ar jūs esate klasės draugai? Ar jūs esate kaimynai? Ar jis / ji gyvena toli (arti)? Ar nori eiti pasivaikščioti? Ar nori žaisti lauke? Ar nori į parką? Gal nori ...? Kada susitinkame? Kur susitinkame? Gal eikim (einam) ...; Taip, mielai. Aišku! Būtinai! Atsiprašau, negaliu. Man labai gaila, negaliu. Atsiprašau, nežinau.

6 klasė

Kur tu gyveni? Kur jūs gyvenate? Kur gyvena tavo giminės? Mano giminės gyvena toli / arti. Mano giminės gyvena Lietuvoje (Vilniuje, Kaune, Amerikoje ir kt.); Kviečiu į svečius! Ateik / ateikite į svečius! Noriu pakviesti tave (jus) į svečius. Turėti (turi, turėjo) svečių. Ateiti (ateina, atėjo) į svečius; Mielai, ačiū. Ačiū už kvietimą. Koks tavo (jūsų) adresas? Mano (mūsų) adresas yra ...; Ačiū, bet šiandien (ryt, poryt ir t. t.) negaliu. Labai gaila, bet negaliu. Kada gali ateiti? Kada ateisi į svečius? Kelintą valandą? Kokią dieną? Pirmadienį, antradienį, trečiadienį ir t. t.; kitą savaitę.

• gramatinis turinys:

5 klasė

Pagrindinės veiksmažodžių formos (eiti, eina, ėjo);
veiksmažodžių esamasis laikas (tęsinys);
būdvardžių vardininkas (derinimas su daiktavardžiais, pvz.: gera draugė, geras draugas).

6 klasė

Daiktavardžių galininkas laikui reikšti (pirmą valandą, pirmadienį);
daiktavardžių galininkas su prielinksniais į, pas (į svečius, pas draugą);
sudurtiniai žodžiai (trumpai pristatyti sudurtinius žodžius, pateikti dažnai vartojamų sudurtinių žodžių, pvz.: dienų, mėnesių pavadinimai);
kiekiniai ir kelintiniai skaitvardžiai (vienas → pirmas);
veiksmažodžių liepiamoji nuosaka.

kita:

mokytojo papildytas turinys:

3 TEMA

5 klasė KOKS YRA TAVO KAMBARYS?

6 klasė MŪSŲ NAMAI IR MANO SENELIŲ NAMAI

Gebėjimai – ko reikėtų mokyti

1. kalbėjimas / klausymas:

5 klasė

*gebėti išvardinti baldus ir daiktus, esančius kambaryje, nusakyti jų dydį, spalvą;
gebėti suprasti kito asmens pasakojimą ar kitų asmenų dialogą apie kambarį ir jame esančius daiktus;
gebėti suprasti klausimus apie kambarį ir daiktų išdėstymą jame, gebėti atsakyti į šiuos klausimus;
gebėti elementariais sakiniais pasakyti savo nuomonę apie patinkančius daiktus.*

6 klasė

*gebėti išvardinti namo dalis, jame esančius kambarius, jų dydį, spalvą;
gebėti nesudėtingomis raiškos priemonėmis palyginti namus, kambarius, išreikšti savo nuomonę;
gebėti suprasti monologą ar dialogą apie namus ir kambarius;
gebėti papasakoti, kas veikiama kiekviename kambaryje.*

2. skaitymas:

5 klasė

*gebėti skaityti ir suprasti šios temos dialogus ir paprastus aprašomuosius tekstus;
gebėti suprasti klausimus ir į juos atsakyti;
gebėti sieti klausomą ir skaitomą tekstą;
gebėti sieti skaitomą tekstą ir vaizdinę informaciją;
gebėti atskirti dialogą nuo aprašomojo teksto.*

6 klasė

*gebėti skaityti ir suprasti šios temos žodžius ir posakius, tekstus su šios temos žodžiais;
gebėti identifikuoti naujus arba nežinomus žodžius skaitomame tekste;
gebėti papasakoti trumpą perskaitytą tekstą;
gebėti papasakoti apie supančią aplinką, remiantis perskaitytu tekstu;
gebėti skaityti ir intonuoti vientisinius sakinius.*

3. rašymas:

5 klasė

*gebėti iš klausos rašyti šios temos žodžius;
gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į nesudėtingą vientisą tekstą;
gebėti pagal pateiktą pavyzdį raštu apibūdinti daiktus.*

6 klasė

*gebėti taisyklingai rašyti šios temos žodžius;
gebėti sakinį pradėti didžiąja raide ir taikyti sakinio pabaigos skyrybos ženklus;
gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į nesudėtingą vientisą tekstą;
gebėti pagal pateiktą pavyzdį parašyti trumpą laišką šeimos nariui (seneliams, pusbroliui ir pan.).*

Sociokultūrinės žinios:

5 klasė

Lietuvos etnokultūriniai regionai

6 klasė

Pasaulio žemėlapis, žemynai.

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokytis

- **žodynas:**

5 klasė

baldu pavadinimai (*lova, stalas, kėdė, sofa, fotelis, spinta, spintelė, lentyna*); kambario daiktų pavadinimai (*lempa, užuolaida, kompiuteris, kilimas, kilimėlis, paveikslas, nuotrauka, žaislai, knygos ir kt.*); spalvų pavadinimai (kartojimas); daiktų savybių pavadinimai (*didelis/-ė, mažas/-a, medinis/-ė, stiklinis/-ė* (sąrašą galima pildyti, atsižvelgiant į specifinius mokinių grupės poreikius).

6 klasė

kambarių pavadinimai (*miegamasis, valgomasis, svetainė, virtuvė, vonia, veranda, koridorius*), namo dalių pavadinimai (*kambarys, siena, langas, durys, palėpė, rūšys, laiptai, stogas, kaminas, balkonas, garažas*); daiktų kambariuose pavadinimai (*šaldytuvas, viryklė, mikrobangų krosnelė, skalbimo mašina, džiovyklė, krosnis, oro kondicionierius, lempa, šviestuvai*) *šviesus/-i, erdvus/-i, tamsus/-i, medinis/-ė, mūrinis/-ė, senoviškas/-a; miestas, kaimas, senamiestis, priemiestis; stovėti (stovi, stovėjo), gulėti (guli, gulėjo), kabėti (kabo, kabėjo), miegoti (miega, miegojo).*

- **posakiai:**

5 klasė

Kokie baldai stovi tavo kambaryje? Ar tavo kambarys didelis? Kur stovi stalas? Čia yra mano kambarys. Mano kambaryje yra lova, stalas, spinta, kėdė. Mano kambarys yra didelis / mažas ir kt. Stalas yra prie sienos. Lova yra prie lango. Kėdė yra prie stalo. Kompiuteris yra ant stalo. Mano kambarys yra didesnis už brolio kambarį. Man patinka mano kambarys. Man patinka mano kambario spalvos. Mano kambarys yra didesnis (mažesnis, šviesesnis ir t. t.) negu mano draugo (sesės, brolio ir t. t.) kambarys.

6 klasė

Mes gyvename name / bute. Mūsų namas yra didelis / mažas ir kt. Mūsų bute yra 3 kambariai, vonia, tualetas ir kt. Virtuvėje yra stalas, kėdės, spintelė, šaldytuvas, mikrobangų krosnelė ir kt.

- **gramatinis turinys:**

5 klasė

*Daiktavardžių vietininkas vietai reikšti (kambaryje, name);
būdvardžių aukštesnysis laipsnis (gražus → gražesnis, aukštas → aukštesnis);
veiksmažodžių esamasis laikas (tęsiny).*

6 klasė

*Daiktavardžių galininkas objektui reikšti (rinkti obuolius, kasti sniegą);
daiktavardžių vietininkas vietai reikšti (name, sode);
veiksmažodžių esamasis laikas (vienaskaitos ir daugiskaitos paradigma) (tęsiny).*

kita:

mokytojo papildytas turinys:

4 TEMA

5 klasė MANO MOKYKLA – AR YRA NAUJOKŲ?

6 klasė DIENA MOKYKLOJE

Gebėjimai – ko reikėtų mokyti

1. kalbėjimas / klausymas:

5 klasė

gebėti supažindinti, pristatyti kitą (kartojimas);

gebėti papasakoti apie mokyklos aplinką;

gebėti išreikšti savo nuomonę (kas patinka, nepatinka mokykloje, įdomu, neįdomu);

gebėti išreikšti susidomėjimą, smalsumą.

6 klasė

gebėti paklausti reikiamos informacijos apie mokyklą ir į tokius klausimus atsakyti;

gebėti apibūdinti savo dieną mokykloje ir po pamokų, suprasti šią informaciją;

gebėti išreikšti savo nuomonę apie studijuojamus dalykus;

gebėti išreikšti susidomėjimą.

2. skaitymas:

5 klasė

gebėti skaityti šios temos žodžius ir posakius;

gebėti skaityti ir suprasti dialogus;

gebėti perskaityti užrašus mokykloje;

gebėti sieti klausomą ir skaitomą informaciją.

6 klasė

gebėti skaityti ir suprasti tekstus su šios temos žodžiais;

gebėti identifikuoti naujus arba nežinomus žodžius skaitomame tekste;

gebėti papasakoti trumpą perskaitytą tekstą;

gebėti skaityti ir intonuoti vientisinius sakinius.

3. rašymas:

5 klasė

gebėti taisyklingai rašyti šios temos žodžius ir sakinius;

gebėti iš klausos atskirti paprastų vientisinių sakinių ribas;

gebėti iš klausos skirti dvibalsių rašybą, ilgąsias trumpąsias balse;

gebėti sakinio gale rašyti tašką, klaustuką, šauktuką.

6 klasė

gebėti iš klausos rašyti šios temos žodžius ir sakinius;

gebėti pagal pavyzdį raštu apibūdinti mokyklą;

gebėti parašyti žinutę draugui apie mokyklos renginį;

gebėti parašyti pamokų tvarkaraštį, dienotvarkę.

Sociokultūrinės žinios:

5 klasė

Lituanistinės mokyklos Amerikoje

6 klasė

Mokyklos naujienos, laikraštėlis, metraštis.

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokyti

- **žodynas:**

5 klasė

(ankstesnių klasių žodynas); *naujokas/-ė, pirmokas/-ė, antrokas/-ė ir kt.; ateiti (ateina, atėjo), pereiti (pereina, perėjo); mokomųjų dalykų pavadinimai (lietuvių kalba, matematika, istorija ir kt.); plakatas, užrašas, gaublys; įdomus/-i, keistas/-a, juokingas/-a, draugiškas/-a; priešingos reikšmės būdvardžiai (neįdomus/-i, nedraugiškas/-a ir kt.); įdomu, neįdomu, keista, patinka, nepatinka, sunku, lengva.*

6 klasė

(ankstesnių klasių žodynas); mokyklos dalių pavadinimai; dalykų pavadinimai (kartojimas ir nauji: *anglų, ispanų kalba, matematika, dailė, muzika, istorija, geografija, kūno kultūra, chemija, algebra, biologija, fizika*); *laboratorija, studija, salė, koridorius; pamokų tvarkaraštis, dienotvarkė; pradėti (pradeda, pradėjo), trunks (trukti, truko), baigtis (baigiasi, baigėsi), nusibosti (nusibosta, nusibodo), vėluoti (vėluoja, vėlavo); pavėluoti; kartoti (kartoja, kartojo); lygiai, po, be, pusė.*

- **posakiai:**

5 klasė

(ankstesnių klasių žodynas) *Koks jūsų (jo, jos) vardas? Kokia jūsų (jo, jos) pavardė? Norėčiau paklausti ...; Gal galėčiau paklausti? Kaip smagu, kad ...; Džiaugiuosi, kad ...; Man įdomu, ar ...; Noriu paklausti ...; Turiu klausimą. Tikrai nežinau. Nesu tikras/-a. Abejoju. Keista! Kaip keista! Nesąmonė! Visai ne! Tikrai taip! Tikrai ne!*

6 klasė

Kada prasideda pamokos? Kada baigiasi? Kiek laiko trunks pertrauka (pamoka ir t. t.). Kur yra biblioteka (tualetas, valgykla ir t. t.); Kiek kartų per savaitę? Ateiti laiku. Vėluoti į pamokas. Atlikti namų darbus / neatlikti namų darbų. Suprasti namų darbus (užduotį, pratimą, tekstą ir t. t.), nesuprasti ko nors. Per sunku, per lengva. Prašau paaiškinti! Prašau pakartoti! Lygiai aštuntą ryto. Pamokos prasideda po aštuonių penkiolika. Baigiasi pusė trijų. Pertrauka prasideda be penkolicos dvylika.

- **gramatinis turinys:**

5 klasė

Daiktavardžių kilmininkas nebuvimui reikšti (Rūtos nėra klasėje); daiktavardžių vietininkas vietai reikšti (tęsinys); priešingos reikšmės veiksmažodžių bei būdvardžių sudarymas (žinau → nežinau, didelis → nedidelis); antonimai (mažas / didelis; šviesus / tamsus).

6 klasė

Priešdėliai „prie“, „ant“, „be“, „pusė“, „po“ su daiktavardžių kilmininku (prie durų, ant stalo, be penkių, pusė valandos, po pamokų); kelintiniai ir kiekiniai skaitvardžiai (tęsinys).

kita:

mokytojo papildytas turinys:

5 TEMA

5 klasė MANO METAI

6 klasė KIEK VALANDŲ? KOKIA SAVAITĖS DIENA?

Gebėjimai – ko reikėtų mokytis

1. kalbėjimas / klausymas:

5 klasė

gebėti išvardinti metų laikus, mėnesius, savaitės dienas;
gebėti išmoktomis frazėmis apibūdinti orą;
gebėti suprasti paprastą orų prognozę;
gebėti papasakoti, kas vyksta ir ką veikiame įvairiais metų laikais;
gebėti palyginti, kas vyksta dažnai, retai ir t. t.;
gebėti išreikšti džiaugsmą, liūdesį ar gailėtį dėl gero ar blogo oro.

6 klasė

gebėti išvardinti metų laikus, mėnesius, savaitės dienas (kartojimas);
gebėti išmoktomis frazėmis pasakyti laiką ir suprasti posakius apie laiką;
gebėti papasakoti apie savo veiklą per savaitę;
gebėti kalbėti apie būsimus kitos savaitės įvykius;
gebėti išreikšti džiaugsmą, sutinkant ką nors veikti arba liūdesį / gailėtį, abejonę dėl laiko stokos.

2. skaitymas:

5 klasė

gebėti skaityti šios temos žodžius ir posakius;
gebėti skaityti ir suprasti šios temos dialogus;
gebėti suprasti klausimus ir į juos atsakyti;
gebėti sieti klausimą ir skaitomą tekstą;
gebėti atskirti dialogą nuo aprašomojo teksto.

6 klasė

gebėti skaityti ir suprasti šios temos žodžius ir posakius, tekstus su šios temos žodžiais;
gebėti kelti klausimus remiantis perskaitytu tekstu;
gebėti papasakoti trumpą perskaitytą tekstą;
gebėti skaityti ir suprasti laiko raiškos trumpinius (mėn., val., min.).

3. rašymas:

5 klasė

gebėti iš klausos rašyti šios temos žodžius ir sakinius;
gebėti naudojantis vaizdine informacija trumpais sakiniais apibūdinti metų laikus, orą.
gebėti parašyti laišką draugui, nusakant šios dienos orą.

6 klasė

gebėti iš klausos rašyti šios temos žodžius ir sakinius;
gebėti raštu nusakyti laiką;
gebėti sukurti plakatą apie mokyklos renginį.

Sociokultūrinės žinios:

5 klasė

Mėnesių pavadinimų reikšmės lietuvių kalboje

6 klasė

Lietuviška laiko raiška (pvz.: 14 val. 30 min.=2:30 pm)

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokyti

• žodynas:

5 klasė

(ankstesnių klasių žodynas: mėnesių pavadinimai, metų laikų pavadinimai, orai); *dažnai, smarkiai, stipriai, retai, labiausiai, dažniausiai, dažniau, rečiau, negu; šalta, šalčiau, šalčiausia; karšta, karščiau, karščiausia;*

vėjas, žaibas, perkūnija, šlapdriba, kruša, audra, viesulas, vėtra, pūga, vaivorykštė; giedras, apsiniaukęs dangus; debesys; debesuota; metų laikai; griauti (griaudžia, griaudė), žaibuoti (žaibuoja, žaibavo); pilti (pila, pylė) (apie lietu), siausti (siaučia, siautė) (apie vėją, audrą); atšilti (atšyla, atšilo), atšalti (atšąla, atšalo), apsiniaukti (apsiniaukia, apsiniaukė).

6 klasė

(ankstesnių klasių žodynas); savaitės dienų pavadinimai (kartojimas); šiandien, vakar, užvakar, ryt, poryt; valanda, minutė; be, po, pusė. (Tęsti laiko raišką iš 4 temos)

- **posakiai:**

5 klasė

Koks šiandien oras? Koks vakar buvo oras? Užvakar? Koks oras bus rytoj? Poryt? Šiandien bus saulėta, be lietaus. Vakaras smarkiai snigo. Ryt smarkiai lis. Vasarą dažnai šviečia saulė. Vasarą yra šilčiau negu pavasarį. Žiema yra šalčiausias metų laikas. Žiemą dažniau sninga negu lyja. Kaip smagu, kad ryt bus geras oras! Kaip gerai, kad rytoj snigs, važiuosime slidinėti!; Gaila, kad vakar lijo, negalėjome žaisti lauke (posakių variantų yra labai daug, juos galima praplėsti, priklausomai nuo konkrečios mokinių grupės poreikių).

6 klasė

(kartojimas) Kiek dabar valandų? Kelinta dabar valanda? Kelintą valandą? Kokia šiandien savaitės diena? Šiandien yra šeštadienis. (Tęsti ankstesnės temos laiko raišką).

- **gramatinis turinys:**

5 klasė

Daiktavardžių galininkas laikui reikšti (dieną, vasarą);

veiksmažodžiai su priešdėliais „at“, „nu“, „ap“, „pa“, „į“, koreliacija su prielinksniais „į“, „pas“;

veiksmažodžių būtasis kartinis laikas.

6 klasė

Daiktavardžių galininkas laikui reikšti (tęsinys);

daiktavardžių kilmininkas laikui reikšti su prielinksniu po (po valandos, po savaitės);

daiktavardžių vietininkas vietai reikšti (tęsinys);

veiksmažodžių būsimasis laikas (vienaskaitos ir daugiskaitos paradigma).

kita:

mokytojo papildytas turinys:

6 TEMA

5 klasė PIETAUJU NAMUOSE ARBA RESTORANE

6 klasė MANO MĖGSTAMI RECEPTAI

Gebėjimai – ko reikėtų mokytis

1. kalbėjimas / klausymas:

5 klasė

gebėti išvardinti maisto produktų pavadinimus (kartojimas), nusakyti jų skonį, palyginti;

gebėti išvardinti indų pavadinimus, nusakyti jų dydį ir spalvą;

gebėti suprasti kito asmens pasakojimą ar kitų asmenų dialogą apie valgymą;

gebėti suprasti klausimus apie pietavimą namuose arba restorane, gebėti atsakyti į šiuos klausimus;

gebėti elementariais sakiniais pasakyti savo nuomonę apie patinkančius restoranus, kavines, patiekalus.

6 klasė

gebėti išvardinti maisto produktų pavadinimus (kartojimas), nusakyti jų skonį, palyginti ar išskirti;
gebėti papasakoti apie mėgstamus patiekalus, kas juos gamina ir kaip;
gebėti nesudėtingomis raiškos priemonėmis palyginti patiekalus;
gebėti suprasti monologą ar dialogą apie maisto gamimą;
gebėti paaiškinti, kaip pagaminti mėgstamą patiekalą, nusakyti veiksmų eiliškumą.

2. skaitymas:

5 klasė

gebėti skaityti ir suprasti šios temos dialogus ir paprastus aprašomuosius tekstus;
gebėti suprasti klausimus ir į juos atsakyti;
gebėti sieti klausomą ir skaitomą tekstą;
gebėti sieti skaitomą tekstą ir vaizdinę informaciją;
gebėti atskirti dialogą nuo aprašomojo teksto.

6 klasė

gebėti skaityti ir suprasti šios temos žodžius ir posakius, tekstus su šios temos žodžiais;
gebėti identifikuoti naujus arba nežinomus žodžius skaitomame tekste;
gebėti papasakoti trumpą perskaitytą tekstą;
gebėti kelti klausimus, remiantis perskaitytu tekstu;
gebėti skaityti ir suprasti tūrį ar svorį reiškiančius trumpinius (g. – gramas, kg. – kilogramas, l. – litras).

3. rašymas:

5 klasė

gebėti iš klausos rašyti šios temos žodžius;
gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į nesudėtingą vientisą tekstą (kartojimas);
gebėti pagal pateiktą pavyzdį raštu apibūdinti patiekalus;
gebėti sudaryti įsivaizduojamos kavinės valgiaraštį.

6 klasė

gebėti taisyklingai rašyti šios temos žodžius;
gebėti sakinį pradėti didžiąja raide ir taikyti sakinio pabaigos skyrybos ženklus (kartojimas);
gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į nesudėtingą vientisą tekstą;
gebėti pagal pateiktą pavyzdį parašyti mėgstamą receptą.

Sociokultūrinės žinios:

5 klasė

Tradiciniai lietuviški patiekalai.

6 klasė

Matų sistema Lietuvoje.

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokytis

• žodynas:

5 klasė

Maisto produktų pavadinimai; patiekalas, šaltas / karštas patiekalas, užkandis / užkandžiai, gėrimas / gėrimai, saldūs patiekalai, saldumynai, desertas; kavinė, restoranas, meniu, valgiaraštis, padavėjas/-a, sąskaita; valgių savybių pavadinimai (skanu, neskanu; saldus/-i, rūgštus/-i, sūrus/-i, kartus/-i); alkanas/-a, sotus/-i, ištroškęs/-usi; indų ir įrankių pavadinimai (puodas, keptuvė, arbatinis, puodelis, stiklinė, lėkštė, lėkštutė, šaukštas, šaukštelis, peilis, šakutė, servetėlė); valgymo procesų pavadinimai (pavalgyti (pavalgo, pavalgė), atsigerti (atsigeria, atsigėrė), užkasti (užkanda, užkando), paragauti (paragauja, paragavo),

pusryčiauti (pusryčiauja, pusryčiaavo), pietauti (pietauja, pietavo), vakarieniauti (vakarieniauja, vakarieniavo); užsisakyti (užsisako, užsisakė); (sąrašą galima pildyti, atsižvelgiant į specifinius mokinių grupės poreikius).

6 klasė

Maisto produktų pavadinimai (kartojimas); receptas, sudėtis; svorio ir tūrio matai (šaukštelis, žiupsnelis, gramas, kilogramas, stiklinė, litras); gaminti (gamina, gamino), virti (verda, virė), kepti (kepa, kepė), įdėti (įdeda, įdėjo), sumaišyti (sumaišo, sumaišė), išminkyti (išminko, išminkė); supilti (suppila, supylė); keptas/-a, virtas/-a, žalias/-ia (nevirtas), šviežias/-ia, surūgęs/-usi, sugedęs/-usi.

- **posakiai:**

5 klasė

Kokie patiekalai tau labiausiai patinka? Man patinka sriubos. Aš mėgstu saldumynus. Aš nemėgstu daržovių. Kokie gėrimai tau labiausiai patinka? Mėgstu visokias sultis, tik ne pomidorų. Kokie užkandžiai? Mėgstu visokias salotas, tik be grybų. Ar tu labiau mėgsti ledus ar tortą? Labiau mėgstu ledus, tik ne braškinius. Kur tu mėgsti pietauti? Pietauti mėgstu namuose, bet kartais patinka ir restorane. Ar labiau mėgsti pietauti namuose ar restorane? Labiau mėgstu pietauti restorane, o vakarieniauti namuose. Ar tau patinka greito maisto restoranai? Taip, patinka. Taip, patinka, bet ne visi. Ne, visai nepatinka. Ko norėtum valgyti vakarienei? Norėčiau bulvinių blynų su grietine. Norėčiau vištienos, bet nedaug. Ką šiandien valgysite? Norėtume kažko iš karštų patiekalų. Ko norite užsisakyti? Norėčiau arbatos ir deserto (sąrašą galima pildyti, atsižvelgiant į specifinius mokinių grupės poreikius).

6 klasė

Ar mėgsti gaminti maistą? Taip, labai mėgstu! Ne, man visai nepatinka. Mano sesė labai mėgsta gaminti. Koks tavo mėgstamiausias receptas? Ką labiausiai mėgsti gaminti? Aš labai mėgstu kepti sausainius. Turiu mėgstamą sausainių receptą. Kokių produktų tau reikia? Man reikia šimto gramų sviesto, pusės šaukštelio druskos ir t. t. Pirmiausiai reikia viską išmaišyti, tada išminkyti, tada ... ir t. t.

- **gramatinis turinys:**

5 klasė

*Daiktavardžių galininkas objektui reikšti (valgau **sumuštinį**);
daiktavardžių kilmininkas neigiamam objektui reikšti (nevalgau **mėsos**);
daiktavardžių įnagininkas įrankiui reikšti (valgau **šakute**);
veiksmažodžių būtasis kartininis laikas (tęsinys).*

6 klasė

*Daiktavardžių galininkas objektui reikšti (mėgstu **daržoves**, valgau **sriubą**);
daiktavardžių kilmininkas tiesioginiam objektui (noriu **torto**, reikia **obuolių**);
daiktavardžių kilmininkas neigiamam objektui reikšti (nemėgstu **pieno**, nenoriu **duonos**);
daiktavardžių įnagininkas įrankiui reikšti (valgau **(su) šakute**, maišau **(su) šaukštu**);
veiksmažodžių būsimasis laikas (vienaskaitos ir daugiskaitos paradigma) (tęsinys);
veiksmažodžių liepiamoji nuosaka nuosaka (tęsinys);
būdvardžių laipsniavimas (skanus → skanesnis → skaniausias).*

kita:

mokytojo papildytas turinys:

7 TEMA

5 klasė SPORTUOTI SVEIKA

6 klasė LANKAUSI PAS GYDYTOJĄ

Gebėjimai – ko reikėtų mokyti

1. kalbėjimas / klausymas:

5 klasė

*gebėti pasiteirauti / papasakoti apie sportą;
gebėti pasiteirauti, papasakoti apie mėgstamas sporto šakas;
gebėti pasitikslinti informaciją;
gebėti išreikšti susidomėjimą.*

6 klasė

*gebėti pasiteirauti / papasakoti apie savijautą;
gebėti pasiteirauti / papasakoti, kas atsitiko;
gebėti pasitikslinti / paklausti papildomos informacijos;
gebėti išreikšti liūdesį, apgailestavimą, džiaugsmą.*

2. skaitymas:

5 klasė

*gebėti sieti klausomą tekstą ir skaitomą informaciją;
gebėti glaustai nusakyti perskaityto teksto esmę;
gebėti rasti reikiamą informaciją skaitomame tekste;
gebėti išreikšti savo nuomonę / paklausti kito nuomonės apie skaitomą tekstą.*

6 klasė

*gebėti identifikuoti naujus ar nežinomus žodžius skaitomame tekste;
gebėti, atsakant į teksto klausimus, išskirti teksto esmę ir svarbias detales;
gebėti atpasakoti perskaitytą tekstą;
gebėti išreikšti savo nuomonę / paklausti kito nuomonės apie skaitomą tekstą.*

3. rašymas:

5 klasė

*gebėti rašyti šios temos žodžius iš klausos;
gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į vientisą tekstą;
gebėti rašyti trumpus dialogus pagal paveikslėlius;
gebėti parengti informacinį lankstinuką apie mėgstamą sporto šaką / sportininką.*

6 klasė

*gebėti taisyklingai rašyti šios temos žodžius;
gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į vientisą tekstą;
gebėti užpildyti anketą, pateiktą poliklinikoje, ligoninėje;
gebėti parašyti patarimų sergančiam draugui;
gebėti parašyti trumpą laišką / žinutę sergančiam draugui.*

Sociokultūrinės žinios:

5 klasė

Garsiausi Lietuvos sportininkai, populiariausios sporto šakos

6 klasė

Tradiciniai lietuvių gydymosi būdai / receptai (medus, aviečių arbata ir kt.)

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokyti

- **žodynas:**

5 klasė

sportuoti (sportuoja, sportavo), mankštintis (mankštinas, mankštinosi) treniruotis (treniruojasi, treniravosi), stovėti (stovi, stovėjo), sėdėti (sėdi, sėdėjo), sėstis (sėdasi, sėdosi), gulėti (guli, gulėjo), gultis (gulasi, gulėsi), eiti (eina, ėjo), bėgti (bėga, bėgo), daryti (daro, darė), duoti (duoda, davė), imti (ima, ėmė), stumti (stumia, stūmė), traukti (traukia, traukė), nešti (neša, nešė), mesti (meta, metė), laikyti (laiko, laikė), laimėti (laimi, laimėjo), pralaimėti (pralaimi, pralaimėjo), rungtis (rungtiasi, rungėsi); sveikas/-a, pavargęs, pavargusi; sporto šakų pavadinimai (krepšinis, futbolas, tenisas, ledo ritulys, tinklinis, slidinėjimas, bėgimas, plaukimas ir kt.); asmenų pavadinimai (krepšininkas/-ė, futbolininkas/-ė; tenisininkas/-ė ir kt.); varžybos, treniruotė, mankšta.

6 klasė

kūno dalių pavadinimai (akis, ausis, galva, kaklas, koja, nosis, nugara, pilvas, ranka, širdis, gerklė ir kt), kūnas; liga, ligonis/-ė, sveikata, ligų pavadinimai (gripas, sloga, uždegimas), temperatūra, temperatūra kyla / krinta, turėti temperatūros, operacija, žaizda, kraujas, skiepai, vaistinė, vaistai (gerti vaistus, leisti vaistus), receptas, poliklinika, klinika, ligoninė, registratūra, kortelė, kabinetas, palata, tyrimai, greitoji (pagalba), gydytojas/-a, šeimos gydytojas/-a, vaistininkas/-ė, vaistų formų pavadinimai (tabletė, lašai, milteliai, injekcija, tepalas); jaustis (jaučiasi, jautėsi), sirgti (serga, sirgo), mirti (miršta, mirė), skaudėti (skauda, skaudėjo), pavargti (pavargsta, pavargo), sveikti (sveiksta, sveiko), kosėti (kosėja, kosėjo), čiaudėti (čiaudi, čiaudėjo), griūti (griūva, griuvo), susilaužyti (susilaužo, susilaužė), nudegti (nudega, nudegė), susižeisti (susižeidžia, susižeidė), apsinuodyti (apsinuodija, apsinuodijo), skiepyti(s) (skiepija(si), skiepijo(si)); ramus/-i, stiprus/-i, silpnas/-a, piktas/-a, sveikas/-a.

• posakiai:

5 klasė

Ar tu sportuoji? Taip, man patinka žaisti krepšinį. Ar tu rytais darai mankštą? Taip / Ne. Man kiekvieną ketvirtadienį vyskta plaukimo treniruotė.

6 klasė

Kaip jautiesi? Kaip jaučiatės? Ačiū geriau. Ar labai skauda? Mažiau skauda. Dar skauda. – Ką skauda? Koją. Čia skauda. Skauda galvą. Turiu / Neturiu temperatūros. Man bloga. Pargriuvau ir susilaužiau ranką. Kaip gaila, kad tu susirgai. Kaip gaila, kad jūs susirgote. Sveik! Sveikite! Greičiau pasveik! Greičiau pasveikite!

• gramatinis turinys:

5 klasė

Daiktavardžių naudininkas netiesioginiam subjektui reikšti (Jonui patinka; broliui reikia); daiktavardžių galininkas objektui reikšti; daiktavardžių kilmininkas neigiamam objektui reikšti (tęsinys); veiksmažodžių liepiamoji nuosaka.

6 klasė

Daiktavardžių galininkas objektui reikšti (tęsinys); veiksmažodžių liepiamoji nuosaka (tęsinys); veiksmažodžių būstasis kartinis laikas (vienaskaitos ir daugiskaitos paradigma).

kita:

mokytojo papildytas turinys:

8 TEMA

5 klasė LAISVALAIKIS IR POMĖGIAI

6 klasė DOMIUOSI KITŲ VEIKLA IR POMĖGIAIS

Gebėjimai – ko reikėtų mokyti

1. kalbėjimas / klausymas:

5 klasė

gebėti pasiteirauti / papasakoti apie laisvalaikį bei pomėgius;
gebėti suprasti kito pasakojimą apie laisvalaikį bei pomėgius;
gebėti baigti kurti dialogus įterpiant nurodytus žodžius ar žodžių junginius;
gebėti įvardyti, kas patinka / nepatinka bei nurodyti priežastį.

6 klasė

gebėti pasiteirauti / papasakoti apie pasirinktą žymų žmogų, jo veiklą;
gebėti nurodyti priežastis, kodėl domisi kitų veikla ir pomėgiais;
gebėti pasitikslinti / perklausti informacijos;
gebėti glaustai atpasakoti girdėto pasakojimo / pokalbio esmę;
gebėti išsakyti nuomonę, pritarimą / nepritaringą.

2. skaitymas:

5 klasė

gebėti sklandžiai skaityti, taisyklingai tarti, tinkamai intonuoti;
gebėti sieti klausomą tekstą ir skaitomą informaciją;
gebėti glaustai nusakyti perskaityto teksto esmę;
gebėti rasti reikiamą informaciją skaitomame tekste;
gebėti išreikšti savo nuomonę / paklausti kito nuomonės apie skaitomą tekstą.

6 klasė

gebėti sklandžiai skaityti, taisyklingai tarti, tinkamai intonuoti;
gebėti skaitomame tekste rasti svarbius faktus;
gebėti atsakyti į teksto klausimus ir taip atskleisti teksto esmę ir svarbias detales;
gebėti išreikšti savo nuomonę ir paklausti kito nuomonės.

3. rašymas:

5 klasė

gebėti taisyklingai rašyti šios temos žodžius;
gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į nesudėtingą vientisą tekstą;
gebėti baigti kurti dialogą, pavartojant nurodytus žodžius ar žodžių junginius;
gebėti remiantis planu aprašyti savo laisvalaikį ir pomėgius;
gebėti pagal planą ar kitas nuorodas reikšti savo nuomonę, mintis, jausmus, norus, valią.

6 klasė

gebėti taisyklingai rašyti šios temos žodžius;
gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į nesudėtingą vientisą tekstą;
gebėti užrašyti reikiamą informaciją iš skaitomo teksto;
gebėti remiantis klausimais aprašyti kito asmens pomėgius ir veiklą;
gebėti aprašyti kito asmens pomėgius ir veiklą remiantis jo pasakojimu.

Sociokultūrinės žinios:

5 klasė

Mėgstami lietuvių žaidimai

6 klasė

Žymūs Lietuvos žmonės ir jų veikla

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokyti

- **žodynas:**

5 klasė

mėgti (mėgsta, mėgo), patikti (patinka, patiko), dainuoti (dainuoja, dainavo), groti (groja, grojo), piešti (piešia, piešė), skaityti (skaito, skaitė), šokti (šoka, šoko), sportuoti (sportuoja, sportavo), žvejoti (žvejoja, žvejojo), keliauti (keliauja, keliavo), plaukioti (plaukioja, plaukiojo), maudytis (maudosi, maudėsi), slidinėti (slidinėja, slidinėjo), stovyklauti (stovyklauja, stovyklavo), fotografuoti (fotografuoja, fotografavo), siūti (siuva, siuvo), vaidinti (vaidina, vaidino), klausyti muzikos, žaisti kompiuteriu, rinkti pašto ženklus, žiūrėti televizorių, rašyti dienoraštį, gaminti maistą; pomėgis, hobis, kinas, filmas, kompiuteris, muzika, sportas, šokiai, teatras, knyga, daina, dienoraštis, žaidimas.

6 klasė

mėgti (mėgsta, mėgo), patikti (patinka, patiko), dainuoti (dainuoja, dainavo), groti (groja, grojo), piešti (piešia, piešė), skaityti (skaito, skaitė), šokti (šoka, šoko), sportuoti (sportuoja, sportavo), žvejoti (žvejoja, žvejojo), keliauti (keliauja, keliavo), plaukioti (plaukioja, plaukiojo), maudytis (maudosi, maudėsi), slidinėti (slidinėja, slidinėjo), stovyklauti (stovyklauja, stovyklavo), fotografuoti (fotografuoja, fotografavo), siūti (siuva, siuvo), vaidinti (vaidina, vaidino); populiarius/-i, žymus/-i, garsus/-i, įdomus/-i; asmenų pavadinimai (dainininkas/-ė, rašytojas/-a, sportininkas/-ė, politikas/-ė, šokėjas/-a).

- **posakiai:**

5 klasė

Ką tu mėgsti veikti? Kas tau patinka? Kuo tu domiesi? Ar tau patinka žaisti šaškėmis? Taip / Ne, man patinka / nepatinka žaisti šaškėmis. Ką tu mėgsti daryti / veikti savaitgaliai? Ką tu mėgsti veikti / daryti po pamokų? Mėgstu skaityti knygas. O tu?

6 klasė

Kas tau patinka? Kuo tu domiesi? Ar tau patinka šitas aktorius, dainininkas, rašytojas? Taip / Ne, man patinka / nepatinka. Ar tu domiesi muzika, filmais? Kodėl tau patinka / nepatinka šita šokėja. Ką tu manai apie ...? Aš manau, kad ...; Mano nuomone, jis yra puikus, geras, įdomus / neįdomus.

- **gramatinis turinys:**

5 klasė

Daiktavardžių naudininkas netiesioginiam subjektui reikšti (tęsinys);
daiktavardžių įnagininkas priemonei reikšti (važiuoju **dviračiu**, **autobusu**);
būdvardžių aukštesnys laipsnis (tęsinys).

6 klasė

Daiktavardžių naudininkas netiesioginiam subjektui reikšti (**Tomui** patinka; **broliui** nepatinka);
daiktavardžių naudininkas įrankiui reikšti (skambinti **pianinu**, piešti **pieštuku**);
būdvardžių laipsniavimas (tęsinys).

kita:

mokytojo papildytas turinys:

9 TEMA

5 klasė **LANKAUSI ĮVAIRIOSE VIEŠOSIOSE ĮSTAIGOSE**

6 klasė **RŪPINUOSI SAVO DAIKTAIS**

Gebėjimai – ko reikėtų mokyti

1. kalbėjimas / klausymas:

5 klasė

gebėti kurti situacinius dialogus parduotuvėje, knygyne, sporto klube, poliklinikoje ir kt.;
gebėti pasiteirauti / atsakyti apie norimą prekę ar paslaugą;
gebėti pasiteirauti prekės ar paslaugos kainos;
gebėti pasakyti, kiek kainuoja prekė ar paslauga;
gebėti patarti dėl prekės ar paslaugos;
gebėti išreikšti dėkingumą.

6 klasė

gebėti išsakyti pageidavimą, norą;
gebėti apibūdinti gedimą;
gebėti paprašyti pagalbos;
gebėti kurti pokalbį telefonu (išreikšti įsitikinimą, abejojimą);
gebėti išreikšti apgailestavimą, liūdesį, nustebimą.

2. skaitymas:

5 klasė

gebėti sklandžiai skaityti, taisyklingai tarti, tinkamai intonuoti;
gebėti sieti klausomą tekstą ir skaitomą informaciją;
gebėti rasti reikiamą informaciją skaitomame tekste;
gebėti glaustai nusakyti perskaityto teksto esmę;
gebėti išreikšti savo nuomonę / paklausti kito nuomonės apie skaitomą tekstą.

6 klasė

gebėti skaityti pagal nurodytą skaitymo būdą;
gebėti skaitomame tekste rasti svarbią informaciją;
gebėti atsakyti į teksto klausimus ir taip atskleisti teksto esmę ir svarbias detales;
gebėti įvardyti teksto temą.

3. rašymas:

5 klasė

gebėti taisyklingai rašyti šios temos žodžius ir žodžių junginius;
gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į vientisą tekstą;
gebėti baigti kurti dialogą įterpiant nurodytus žodžius ar žodžių junginius;
gebėti kurti reklaminį skelbimą apie prekę ar paslaugą.

6 klasė

gebėti taisyklingai rašyti šios temos fonetinės rašybos žodžius;
gebėti pastraipos pirmąją eilutę atitraukti nuo krašto, palikti paraštes, pavadinimą užrašyti viduryje eilutės;
po pavadinimo praleisti vieną eilutę;
gebėti užrašyti reikiamą informaciją iš skaitomo teksto;
gebėti kurti nesudėtingas instrukcijas (kaip pasitaisyti, pasigaminti kokį daiktą).

Sociokultūrinės žinios:

5 klasė

Mugės Lietuvoje

6 klasė

Instrukcija, kaip galima pasigaminti kokį daiktą

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokyti

- **žodynas:**

5 klasė

pinigai, suma, kaina, nuolaida, euras, doleris, centas, maišas, maišelis, pakelis, dėžė, dėžutė; parduotuvių / skyrių pavadinimai (maisto prekių parduotuvė, batų parduotuvė, žaislų parduotuvė, knygynas, sporto prekių parduotuvė, papuošalų parduotuvė, gyvūnėlių parduotuvė, drabužių parduotuvė, indų parduotuvė, raštinės reikmenys); papuošalų pavadinimai (apyrankė, auskarai, grandinė, karoliai, žiedas); drabužių pavadinimai (paltas, striukė, pirštinės, kepurė, kelnės, suknelė, sijonas ir kt.); maisto prekių pavadinimai (duona, sviestas, sūris, dešra, pienas, cukrus, miltai ir kt.); paštas, bankas, ligoninė, kavinė, biblioteka, sporto klubas, prekybos centras, turgus, mugė, prekystalis, lentyna, svarstyklės; pirkti (perka, pirko), ieškoti (ieško, ieškojo), kainuoti (kainuoja, kainavo), mokėti (moka, mokėjo), sverti (sveria, svėrė), prekiauti (prekiauja, prekiaavo).

6 klasė

lūžti (lūžta, lūžo), sulūžti (sulūžta, sulūžo), laužyti (laužo, laužė), sulaužyti (sulaužo, sulaužė), plyšti (plyšta, plyšo), (su)plyšti (suplyšta, suplyšo), dužti (dūžta, dužo), (su)dužti (sudūžta, sudužo), kirtpi (kerpa, kirpo), įkirtpi (įkerpa, įkirpo), klijuoti (klijuoja, klijava), suklijuoti (suklijuoja, suklijavo), taisyti (taiso, taisė), sutaisyti (sutaiso, sutaisė), pataisyti (pataiso, pataisė), siūti (siuva, siuvo), susiūti (susiuva, susiuvo).

- **posakiai:**

5 klasė

Atsiprašau, ar galite pasakyti ...; Gal galite pasakyti, kur yra ...; Norėčiau išsiųsti laišką ...; Kiek kainuoja šis rašiklis, puodelis, kamuolys ir kt.? Šis rašiklis labai brangus, kainuoja tris eurus. Ar galite parodyti šį daiktą? Ar turite mėlynos spalvos rašiklį? Kiek tau reikia sąsiuvinių? Man reikia trijų sąsiuvinių. Ar turite kitokios spalvos, dydžio šią suknelę? Ar turite šio autoriaus knygų?

6 klasė

Sugedo mano telefonas. Ar gali padėti pataisyti? Ar žinai, kaip reikia sutaisyti šitą daiktą? Taip, žinau. Ne, nežinau. Atsiprašau, ar galite padėti? Sugedo mano kompiuteris. Kiek kainuos jo taisymas. Ar gali susiūti šį megztinį?

- **gramatinis turinys:**

5 klasė

Daiktavardžių naudininkas netiesioginiam subjektui reikšti (tęsinys); daiktavardžių kilmininkas objektui reikšti (reikia duonos, noriu knygos); veiksmažodžių liepiamoji nuosaka (tęsinys); veiksmažodžių būsimasis laikas.

6 klasė

Daiktavardžių galininkas objektui reikšti (tęsinys); veiksmažodžių būtasis kartinis laikas (tęsinys); tariamoji nuosaka (tik supažindinti).

kita:

mokytojo papildytas turinys:

10 TEMA

5 klasė MANO MĖGSTAMOS TRANSPORTO PRIEMONĖS IR KELIONĖ JOMIS

6 klasė ŽYGIS, EKSKURSIJA Į ŽYMIĄ VIETĄ

Gebėjimai – ko reikėtų mokyti

1. kalbėjimas / klausymas:

5 klasė

*gebėti pasiteirauti / papasakoti apie kelionę į miestą / mieste;
gebėti nusakyti kasdienio kelio maršrutą;
gebėti paklausti kelio / nusakyti kelią;
gebėti išreikšti abejojimą ar pritarimą.*

6 klasė

*gebėti pasiteirauti / papasakoti apie žygį, ekskursiją į žymią vietą;
gebėti nusakyti ekskursijos ar žygio maršrutą;
gebėti pasakoti apie lankytinus objektus;
gebėti išreikšti nustebimą, susidomėjimą.*

2. skaitymas:

5 klasė

*gebėti sklandžiai skaityti, taisyklingai tarti, tinkamai intonuoti;
gebėti sieti klausomą tekstą ir skaitomą informaciją;
gebėti rasti reikiamą informaciją skaitomame tekste;
gebėti išreikšti savo nuomonę ir pasidalyti asmenine patirtimi ją susiejant su perskaitytu tekstu.*

6 klasė

*gebėti sklandžiai skaityti, taisyklingai tarti, tinkamai intonuoti;
gebėti sieti klausomą tekstą ir skaitomą informaciją;
gebėti rasti reikiamą informaciją skaitomame tekste;
gebėti glaustai nusakyti perskaityto teksto esmę;
gebėti išreikšti savo nuomonę ir pasidalyti asmenine patirtimi ją susiejant su perskaitytu tekstu.*

3. rašymas:

5 klasė

*gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į nesudėtingą vientisą tekstą;
gebėti pradėti rašyti didžiąja raide ir taikyti sakinio pabaigos skyrybos ženklus;
gebėti baigti kurti dialogą, kai pateikiama jo pradžia arba pabaiga;
gebėti aprašyti kasdienio kelio maršrutą.*

6 klasė

*gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į nesudėtingą vientisą tekstą;
gebėti pradėti rašyti didžiąja raide ir taikyti sakinio pabaigos skyrybos ženklus;
gebėti parašyti patarimą, kokias vietas svarbu aplankyti vykstant į žygį ar ekskursiją;
gebėti pagal planą aprašyti žygį ar ekskursiją į žymią vietą.*

Sociokultūrinės žinios:

5 klasė

Vilniaus miesto žemėlapis ir lankytini objektai

6 klasė

Lankytinos Lietuvos vietos

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokyti

- **žodynas:**

5 klasė

transporto priemonių pavadinimai (*dviratis, motociklas, automobilis, riedučiai, paspirtukas, riedlentė, traukinys, laivas, keltas, lėktuvas*) šalms, liemenė; važiuoti (*važiuoja, važiavo*), riedėti (*rieda, riedėjo*), skubėti (*skuba, skubėjo*), sukti (*suka, suko*), apsisukti (*apsisuka, apsisuko*), pereiti (*perėjo, pereina*), pasiklysti (*pasiklysta, pasiklydo*); dešinė, kairė, tiesiai, atgal, toli, netoli; gatvė, šaligatvis, sankryža, šviesoforas, perėja, žiedas, maršrutas; įvairių objektų pavadinimai (*parduotuvė, bažnyčia, muziejus, parkas ir kt.*).

6 klasė

žygis, ekskursija, žymi / garsi vieta, maršrutas, gidas, miegmaišis, palapinė, laužas, malkos, fotoaparatas, įvairių objektų pavadinimai (*parduotuvė, bažnyčia, muziejus, parkas ir kt.*); skubėti (*skuba, skubėjo*), sukti (*suka, suko*), apsisukti (*apsisuka, apsisuko*), pereiti (*perėjo, pereina*), pasiklysti (*pasiklysta, pasiklydo*); dešinė, kairė, tiesiai, atgal, toli, netoli; gatvė, šaligatvis, sankryža, šviesoforas, perėja, žiedas.

• posakiai:

5 klasė

Kaip nueiti į ..? Jums reikia eiti tiesiai ...; Ar galiu Jums / tau padėti? Taip, aš pasiklydau ..; Gal gali pasakyti, kaip nueiti į ...? Kokioje gatvėje yra Pinigų muziejus? Muziejus yra netoli / toli. Tau reikia eiti šiuo keliu.

6 klasė

Kaip nueiti į ...? Jums reikia eiti tiesiai ...; Ar galiu Jums / tau padėti? Taip, aš pasiklydau ....; Gal gali pasakyti, kaip nueiti į ...? Kokioje gatvėje yra Pinigų muziejus? Muziejus yra netoli / toli. Tau reikia eiti šiuo keliu. Ar tau patiko muziejuje? Taip, patiko. Ne, nepatiko. Kokias svarbias vietas aplankei Vilniuje? Mes buvome katedroje, muziejuje ir kt.

• gramatinis turinys:

5 klasė

*Daiktavardžių įnagininkas priemonei reikšti (tęsinys);
daiktavardžių kimininkas pavadinimuose (**Pinigų** muziejus, **Vilniaus** gatvė, **katedros** aikštė);
veiksmažodžių liepiamoji nuosaka (tęsinys);
veiksmažodžių būsimasis laikas (tęsinys).*

6 klasė

*Daiktavardžių vietininkas vietai reikšti (tęsinys);
daiktavardžių galininkas objektui reikšti (tęsinys);
daiktavardžių kimininkas pavadinimuose (**Puntuko** akmuo, **Vilniaus** gatvė, **Baltijos** jūra);
prielinksninės konstrukcijos su galininku, kilmininku (į muziejų, į parką, per gatvę;
prie muziejaus, už parko);
veiksmažodžių būsimasis kartinis laikas (tęsinys).*

kita:

mokytojo papildytas turinys:

11 TEMA

5 klasė MANO AUGINTINIS

6 klasė GAMTA, ORAS IR VEIKLA KIEKVIENU METŲ LAIKU

Gebėjimai – ko reikėtų mokytis

1. **kalbėjimas / klausymas:**

5 klasė

*gebėti pasiteirauti / papasakoti apie augintinį;
gebėti apibūdinti augintinio išvaizdą;
gebėti išvardyti, ką augintinis mėgsta;
gebėti išreikšti nustebimą, susidomėjimą.*

6 klasė

*gebėti pasiteirauti / papasakoti apie mėgstamą metų laiką;
gebėti pasiteirauti / papasakoti apie orą kiekvienu metų laiku;
gebėti pasiteirauti / papasakoti, ką galima veikti kiekvienu metų laiku;
gebėti kurti dialogą pagal paveikslėlius;
gebėti išsakyti nuomonę, pritarimą / nepritaringumą.*

2. skaitymas:

5 klasė

*gebėti suprasti tekstą, jo pagrindinę mintį;
gebėti atskleisti savo nuomonę apie perskaitytus dalykus;
gebėti surasti svarbiausius faktus skaitomame tekste;
gebėti nesudėtingais sakiniais atpasakoti, kaip tekste aprašomas gyvūnas.*

6 klasė

*gebėti skaityti pagal nurodytą skaitymo būdą;
gebėti atsakyti į teksto klausimus ir taip atskleisti teksto esmę ir svarbias detales;
gebėti skaityti orų prognozes ir atrinkti svarbiausią informaciją;
gebėti pareikšti savo nuomonę ir paklausti kito nuomonės.*

3. rašymas:

5 klasė

*gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į nesudėtingą vientisą tekstą;
gebėti rašyti pastraipos pirmąją eilutę atitraukti nuo krašto, palikti paraštes, pavadinimą užrašyti viduryje eilutės; po pavadinimo praleisti vieną eilutę;
gebėti nesudėtingais sakiniais aprašyti augintinį;
gebėti užrašyti reikiamą informaciją iš skaitomo teksto.*

6 klasė

*gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į nesudėtingą vientisą tekstą;
gebėti kurti dialogą pagal paveikslėlius;
gebėti sukurti orų prognozę;
gebėti sukurti patarimų keliaujantiems tam tikru oru.*

Sociokultūrinės žinios:

5 klasė

Žmonės valgo, o gyvūnai ėda

6 klasė

Metų laikų kaita Lietuvoje

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokytis

• žodynas:

5 klasė

augintinis, gyvūnas, kailis, snukis, letenos, ūsai, uodega; gyvūnų pavadinimai (šuo, katė, vėžlys, žuvis,

šišilas ir kt.); šerti (šeria, šerė), ėsti (ėda, ėdė); spalvų pavadinimai (juodas/-a, rudas/-a, pilkas/-a, baltas/-a ir kt.), rainas/-a, margas/-a, dryžuotas/-a, loti (loja, lojo), miaukti (miaukia, miaukė), cypiti (cypia, cypė), glostyti (glosto, glostė).

6 klasė

drabužių pavadinimai, metų laikų ir mėnesių pavadinimai; *snaigė, sniegas, lietus, lašas, pusnis, pūga, žaibas, griautinis, vaivorykšė, vėjas, debesys, rūkas, žvaigždė, mėnulis, saulė, termometras, laipsnis, šaltis, šiluma, šviesti (šviečia, švietė), lyti (lyja, lijo), snigti (sninga, snigo), šaltis, karštis, šalta, karšta, šilta.*

• posakiai:

5 klasė

Ar tu turi augintinį? Ar gali apibūdinti savo augintinį? Ką mėgsta veikti tavo augintinis? Mano augintinio vardas... Jo kailis juodas. Jam patinka, kai jį glostau. Ką ėda tavo augintinis? Mano augintinis ėda ...

6 klasė

Ar tau patinka žiema? Taip / Ne, nepatinka. Koks tavo mėgstamiausias metų laikas? Ką tu veiki vasarą? Mes su šeima važiuojame atostogauti ...; Ar šiandien šalta? Koks šiandien oras?

• gramatinis turinys:

5 klasė

Būdvardžių vartojimas su daiktavardžiais;

daiktavardžių linksniavimas (pakartojimas ir įtvirtinimas);

veiksmažodžių esamasis laikas (pakartojimas ir įtvirtinimas);

veiksmažodžių būtasis kartinis laikas (pakartojimas ir įtvirtinimas).

6 klasė

Veiksmažodžių būtasis dažninis lakas (tik supažindinti, nereikia mokyti visos paradigmos);

veiksmažodžių laikai (pakartojimas ir įtvirtinimas);

daiktavardžių linksniavimas (pakartojimas ir įtvirtinimas).

kita:

mokytojo papildytas turinys:

12 TEMA

5 klasė RUOŠIAMĖS ŠVENTĖMS

6 klasė ŠVENČIŲ PAPROČIAI, APEIGOS, BURTAI ...

Gebėjimai – ko reikėtų mokyti

1. kalbėjimas / klausymas:

5 klasė

gebėti pasiteirauti / papasakoti, kaip ruošiamasi šventėms;

gebėti pasveikinti ir palinkėti švenčių proga;

gebėti atsakyti į pasveikinimą ir palinkėjimą;

gebėti išreikšti nustebimą, susidomėjimą.

6 klasė

gebėti pasiteirauti / papasakoti apie mėgstamas šventes, jų papročius, apeigas, burtus;

gebėti kurti dialogą, norint sužinoti apie švenčių papročius, apeigas, burtus;

gebėti išreikšti nustebimą, susidomėjimą;

gebėti išsakyti nuomonę, pritarimą / nepritarimą.

2. skaitymas:

5 klasė

gebėti skaityti šiai temai tinkančius grožinius tekstus;
gebėti atskleisti savo nuomonę apie perskaitytus dalykus;
gebėti nusakyti perskaityto teksto esmę.

6 klasė

gebėti skaityti šiai temai tinkančius grožinius tekstus;
gebėti atsakyti į teksto klausimus ir taip atskleisti teksto esmę ir svarbias detales;
gebėti atskleisti savo nuomonę ir paklausti kito nuomonės.

3. rašymas:

5 klasė

gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į vientisą tekstą;
gebėti pradėti rašyti didžiąja raide ir taikyti sakinio pabaigos skyrybos ženklus;
gebėti sukurti skelbimą apie artėjantį renginį;
gebėti parašyti draugui kvietimą į artėjantį renginį;
gebėti parašyti instrukciją, kaip reikia marginti kiaušinius; patiems pagaminti dovaną ir kt.

6 klasė

gebėti žodžius jungti į sakinius, sakinius į vientisą tekstą;
gebėti pagal planą ar kitas nuorodas reikšti savo nuomonę, mintis, jausmus, norus, valią;
gebėti kurti dialogą apie švenčių papročius, apeigas, burtus;
gebėti užrašyti reikiamą informaciją iš skaitomo teksto apie švenčių apeigas, papročius, burtus.

Sociokultūrinės žinios:

5–6 klasė

Lietuviški papročiai ir tradicijos

Rekomenduojamas kalbinis turinys – ko reikėtų mokyti

• žodynas:

Linkėti (linki, linkėjo), sveikinti (sveikina, sveikino), švęsti (švenčia, šventė), šventė, sveikinimas, linkėjimas, atvirukas, puokštė, dovana, papročiai, tradicijos, burtai.

Joninės, laužas, vainikas, paparčio žiedas.

Kūčios, Kūčių vakarienė, pasninkas, adventas, Kalėdos, eglutė, Kalėdų senelis, kalėdaitis, kūčiukas, žaisliukas, Naujieji metai, karnavalas.

Velykos, verbos, margučiai, pasninkas, gavėnia.

Užgavėnės, Morė, Lašininis, Kanapinis, blynai, laužas.

Vėlinės, kapinės, žvakė, Halovynas, saldainiauti (saldainiauja, saldainiavo), pabaisa, vaiduoklis; persirengti (persirengia, persirengė).

Padėkos diena, padėka, kalakutas.

Lietuvos valstybinės šventės: Sausio 13-oji – Laisvės gynėjų diena; Vasario 16-oji diena – Lietuvos valstybės

atkūrimo diena, Kovos 11-oji diena – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena, Liepos 6-oji – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo diena.

- **posakiai:**

Sveikinu su ...; Linkiu smagaus Halovyno! Su Padėkos diena! Linkiu skanaus kalaluto! Buvo labai smagu. Linksmų šv. Kalėdų ir Naujų metų! Sveikinu visus su Nepriklausomybės diena! Kada yra Lietuvos Nepriklausomybės diena? Nepriklausomybės diena yra vasario šešioliktą. Kada yra Vėlinės? Vėlinės yra lapkričio pradžioje.

kita:

mokytojo papildytas turinys:

